

بحث در ماده ۱۷۵ مکرر قانون

مجازات عمومی

بر حسب مورد قابل گذشت فرض شود

معدلك چون اولاً فلسفه وضع ماده ۱۷۵ مکرر نظر قانونگذار برای جلوگیری از مواضعه واجتماع اشخاص برای ارتکاب بزه بوده و در صورتیکه عده بیش از دو نفر دفعه واحده بسر بکنفر ریخته و او را مضروب و مجروح نمایند چنین فرض کرده که مرتکبین بطور منجز قابل تشخیص نیستند مگر اینکه هر کدام در زمان های مختلفه ضرب وارد نمایند که در اینصورت موضوع منطبق باماده ۱۷۳ قانون مجازات عمومی خواهد شد و چون غالباً در اثر مواضعه و تباہی اشخاص در ضمن ایراد ضرب و جرح بزہهای مهمتری نیز اتفاق میافتد اهمیت مخصوصی باین قسمت داده و جنبه عمومی برای آن قائل شده اند.

تأیماً بزه را نمیتوان قابل گذشت از طرف مدعی خصوصی فرض کرد مگر اینکه در قانون تصریح شده باشد ثالثاً صرف میزان مجازات مناط اعتبار برای تشخیص اهمیت جنبه بزه نیست زیرا گذشته از اینکه ممکن است جنبه عمومی بزہی بر جنبه خصوصی آن غلبه داشته باشد و برعکس اساساً جرائمی هستند که مجازاتهای مقرر آنها بمراتب از مجازات ایراد ضرب کمتر و در عین حال قابل گذشت از طرف مدعی خصوصی هم نیستند.

رابعاً تقسیماتی که در قسمت اخیر ماده ۱۷۵ مکرر شده و اشاره بمواد دیگر بر حسب مورد تردیده فقط ناظر بتعیین میزان مجازات بوده چه آنکه قانونگذار میگوید «... بر حسب مورد بمجازات های مقرر در ماده ۱۷۲ و ۱۷۳ تا آخر «...» و مادام که تصریح نشده نمیتوان بقسمتهای دیگر تسری نمود. بنا بمراتب مزبوره ماده ۱۷۵ مکرر قانون مجازات عمومی در هیچ قسمت قابل گذشت از طرف مدعی خصوصی نمیباشد. حسن حاجبی

مطابق فلسفه و اینکه در ماده ۱۷۵ مکرر قانون

مجازات عمومی اشاره بماده ۱۷۳ آن قانون شد و با توجه باین موضوع که همیشه باید قوانین و مقررات را تا حد امکان بفتح متهمین تفسیر کرد ظاهر اینست که قسمت اخیر ماده ۱۷۵ مکرر راجع بضر و جرح های وارد که مدت معالجه کمتر از بیست روز معین شده از طرف مدعی خصوصی قابل گذشت باشد زیرا:

۱ - بعید است بآنکه ایراد ضرب از طرف عده بیش از دو نفر که همگی بشوبه خود ضرب یا جرح وارد کرده اند و مرتکبین بطور منجز تشخیص شده اند قابل گذشت بوده و حال آنکه اگر همین عده بسر کسی بریزند که بیش از یک ضربه بر او وارد نشود و معلوم نگردد که از ناحیه چه کسی وارد شده و خلاصه با علم اجمالی که بر بی تقصیری دو نفر از متهمین در بین هست موضوع قابل گذشت تلقی نشود.

۲ - چنانکه قبلاً ذکر شد در ماده ۱۷۵ مکرر راجع بضر و جرح های وارد بر حسب مورد اشاره بمواد ۱۷۲ و ۱۷۳ گردیده بنا بر این چون در هر دو مورد یک مجازات تعیین شده میزان اهمیت بزه ارتکابی در نظر قانونگذار یکی بوده در نتیجه باید در موقعیکه ضرب و جرح های وارد از طرف چند نفر که ضارب تشخیص نمیشود در صورتی که مدت معالجه کمتر از بیست روز باشد مثل مورد جزء اخیر ماده ۱۷۳ قابل گذشت باشد.

۳ - چون تفسیرات قضائی که اغلب از طرف قضات عالی رتبه و دانشمندان حقوق بعمل میآید برخلاف تفسیر قانونی که غالباً در اثر اشکالات و پیش آمدها بر ضرر متهمین از قانون میشود باید بفتح آنان باشد در اینمورد بادر نظر گرفتن مراتب مذکور و اینکه قابل گذشت بودن موضوع بفتح متهم تمام میشود حق اینست که جزء اخیر ماده ۱۷۵ مکرر